

ΚΕΤΕΒΕ

ISBN: 978-625-8770-29-2

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 1713

İnceleme

Yayın Yönetmeni
Furkan Çalışkan

Dizi Editörü
Aykut Ertuğrul

Yayıma Hazırlayan
Ali Oturaklı

Düzeltili
Fatih Kutan

Kapak
Harun Tan

Mizanpaj
Nilgün Sönmez

1. BASKI

Eylül 2026
İstanbul

Ketebe Yayınları
Sertifika No. 49619

Maltepe Mahallesi Fetih
Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212 612 29 30
e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Sertifika No. 49641

Marmara Yayıncılık Ltd. Şti.
Bahçelievler Mah. Hareket Ordusu
Sokak. No:7/1 Bahçelievler/İstanbul
Tel: 0212 554 01 31
e-mail: grafik@marmaracopy.com

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ye aittir.
İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Eskimeyen Kitaplar

250 Klasik Eser

HAKAN ARSLANBENZER

KETEBE

Hakan Arslanbenzer

1971, Kars doğumlu. ODTÜ’de işletme (yarıda bıraktı), İstanbul Üniversitesi’nde İngilizce Öğretmenliği (lisans, 2006) ve Sosyoloji (yüksek lisans, 2020; doktora, 2026) okudu. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi’nde öğretim görevlisi. 2011’de Avangard Yayınları’nı kurdu; 2018 krizinden sonra kapattı. Dört oğlu var. Şiire 21 yaşında başladı. Yayımlanmış ilk şiiri, 1994 Eylül’ünde *Dergâh*’ta çıkan “Kan Kardeş”-tir. Şiir yayımlamaya devam ederken 1996’da eleştirel denemeleri de çıkmaya başladı. 1996-97’de *Şehrengiz* (12 sayı), 1999-2005 yılları arasında *Atlılar* (15 sayı), 2002 yılında *Huruç* (2 sayı) ile 2005-2019 yılları arasında *Fayrap* (118 sayı) dergilerini yayımladı. 1996’dan itibaren Neo-Epik Şiir görüşünü savundu, teorisini kurdu ve yayın alanında tebarüz etmesini sağladı. 2006-2011 yılları arasında *Türk Şiiri* başlıklı şiir yillığını 5 cilt şeklinde çıkardı.

Şiir Kitapları: *Reis’in Kara Merhemi* (1997), *Şehidet’in Erken Günlerini Anarak* (1998), *Namus ve Başka Şiirler* (2001), *Vatan Somuttur* (2014), *Pergelin Mükemmel Dönüşü* (Seçme Şiirler, 2021), *Çok Üzgünüm: Toplu Şiirler, 1995-2014* (2021).

Eleştiri-Deneme: *Dünyaya Saldıran Şair* (1998), *Türkiye’de Kültürel İktidar Solda mı?* (2011), *Neo-Epik Şiir* (2012), *Üç Sütun: Şiir, Hikâye, Eleştiri* (2013; *Türk Edebiyatının Üç Sütunu* başlığıyla, 2019), *Bir Kucak Sadece* (2016; *Arzu ve Şiddet* başlığıyla, 2024).

Sosyoloji: *Politika İçin Kültür: Kültürün Araçsallaştırılması ve British Council* (2024), *Hacı, Kaşif, Sömürgeci: Seyahatnameden Romana İngiliz Emperyalizminin Doğuşu* (hazırlanıyor).

İÇİNDEKİLER

İthaf ve Teşekkür	15
Giriş yahut “Klasik”lere Türkiye’den Bakmak	17

1

TÜRK VE İSLAM KLASİKLERİ

DÜŞÜNCE

Kur’an-ı Kerim	29
Cami’üs-Sahih Buhari	31
Fıkıh-ı Ekber Ebu Hanife	32
er-Risale İmam Şafii	35
Göktürk Yazıtları	36
İlk Dönem İslam Mezhepleri Eşari	38
İhsau’l-Ulum Farabi	39
Kitabu’ş-Şifa İbn Sina	41
Risale Kuşeyri	42
Keşfu’l-Mahcub Hucviri	43
Güvercin Gerdanlığı İbn Hazm	45
Kutadgu Bilig Balasagunlu Yusuf	46
Divanu Lügati’t-Türk Kaşgarlı Mahmut	47
Siyasetname Nizamülmülk	48
İhya-u Ulumi’d-Din İmam Gazzâlî	50
Dîvân-ı Hikmet Ahmet Yesevi	51

Fethu'r-Rabbânî Abdülkadir Geylani	52
Faslu'l-Makal İbn Rüşd	53
Füsusu'l-Hikem İbn Arabi	54
İman Üzerine İbn Teymiyye	56
Mukaddime İbn Haldun	57
Seyahatname İbn Battuta	59
Tevârih-i Âli Osman Aşıkpaşazade	60
Cihannümâ Neşri	61
Kitâb-ı Bahriye Piri Reis	63
Tezkiretü's-Şuara Latîfî	64
Mecmûa-i Fetâvâ Ebussuud Efendi	65
Tarikat-ı Muhammediyye İmam Birgivi	67
Ahlak-ı Alai Kınalızade Ali Efendi	68
Nushatü's-Selâtin Gelibolulu Mustafa Ali	70
Mektubat İmam-ı Rabbani	71
Risale Koçi Beğ	73
Mizânü'l-Hak Katip Çelebi	74
Seyahatname Evliya Çelebi	75
Tarih-i Naima Naima	77
Sefaretname Yirmisekiz Mehmet Çelebi	78
Tarih-i Cevdet Ahmet Cevdet Paşa	79
Tabiatçılığa Reddiye Cemaleddin Afganî	80
Osmanlı Modernleşmesinin Meseleleri Namık Kemal	81
İslam Tarihi Filibeli Ahmet Hilmi	82
İctihad'ın İctihadi: Seçme Yazılar Abdullah Cevdet	83
Türkiye Nasıl Kurtarılabilir? Prens Sabahattin	84
Buhranlarımız Said Halim Paşa	86
Türkçülüğün Esasları Ziya Gökalp	86
Sözler Said Nursi	88
Nutuk Mustafa Kemal Atatürk	89
Mehmed Akif: Hayatı, Seciyesi, Sanatı Mithat Cemal Kuntay	90
Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu Mehmet Fuat Köprülü	91

Osmanlı Devleti Teşkilatı İsmail Hakkı Uzunçarşılı	92
Dergilerde Nurullah Ataç	93
On Dokuzuncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi Ahmet Hamdi Tanpınar	94
Aşk Ahlâkı Hilmi Ziya Ülken	95
Türkiye’de Kapitalizmin Gelişimi Hikmet Kıvılcımlı	97
Türkiye’de Toprak Meselesi Ömer Lütfi Barkan	98
Türkiye’de Çağdaşlaşma Niyazi Berkes	98
İslam Peygamberi Muhammed Hamidullah	100
Hazreti Muhammed’in Hayatı Martin Lings	101
İsyân Ahlâkı Nurettin Topçu	103
Notlar Kemal Tahir	103
Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi Kenan Akyüz	105
Tevfik Fikret Mehmet Kaplan	106
Kültürden İrfana Cemil Meriç	107
Selçuklular Zamanında Türkiye Osman Turan	108
Osmanlı İmparatorluğu’nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi Halil İnalcık	109
Çağının Eleştirisi Hüseyin Cöntürk	110
Belagat: Edebiyat Bilgi ve Teorileri M. Kaya Bilgegil	112
Düzenin Yabancılaşması İdris Küçükömer	114
Türkiye’nin Düzeni Doğan Avcıoğlu	115
Yeni Osmanlı Düşüncesinin Doğuşu Şerif Mardin	116
Öze Dönüş Ali Şeriatî	117
İslam Kozmoloji Öğretilerine Giriş Seyyid Hüseyin Nasr	119
Tarihselcilik ve Gelenek Abdullah Laroui	120
Diriliş Neslinin Amentüsü Sezai Karakoç	122
Mukayeseli İslam Hukuku Hayrettin Karaman	123
İslâm’ın Bugünkü Meseleleri Erol Güngör	125
Türk Sosyolojisinin Ana Sorunları Baykan Sezer	125
Üç Mesele İsmet Özel	127
İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı İlber Ortaylı	129

Türk Düşünce Dünyasının Bunalımı Kurtuluş Kayalı	130
Türkiye’de İslâmcılık Düşüncesi İsmail Kara	131

EDEBİYAT

Muallekat-ı Seba (Muallakat)	137
Kaside-i Bürde Kaab bin Züheyr	138
Kelile ve Dimne Beydeba	139
Divan Mütenebbi	140
Şehnâme Firdvsi	141
Şiirler Ebu’l-Ala el-Maarri	142
Rubaiyat Ömer Hayyam	142
Makamat Hariri	143
Hüsrev ile Şirin Genceli Nizami	144
Mantıku’t-Tayr Feridüddin Attar	145
Bostan ve Gülistan Sadi	146
Dede Korkut Oğuznameleri Battalname	147
Binbir Gece Masalları	148
Mesnevi Mevlana	149
Nasrettin Hoca Fıkraları	150
Keloğlan Masalları	152
Divan Yunus Emre	152
Divan Hafız	154
İskendernâme Ahmedi	155
Mevlîd-i Şerif Süleyman Çelebi	156
Karagöz ile Hacivat	157
Leyla ile Mecnun Fuzuli	158
Divan Baki	160
Destan ve Koçaklamalar Koroğlu	161
Divan Taşlıcalı Yahya	162
Siham-ı Kaza Nefi	163
Bütün Şiirleri Karacoğlu	164

Hayriyye Nabi	166
Divan Nedim	167
Hüsn ü Aşk Şeyh Galip	168
Müntehabât-ı Eş'âr Şinasi	170
Terkib-i Bend Ziya Paşa	171
Türk Bilik Revüsü Namık Kemal	171
Felatun Bey ile Rakım Efendi Ahmet Mithat Efendi	172
Bütün Eserleri Şair Eşref	174
Makber Abdülhak Hâmid Tarhan	175
Mai ve Siyah Halit Ziya Uşaklıgil	176
Rûbab-ı Şikeste Tevfik Fikret	177
Türkçe Şiirler Mehmet Emin Yurdakul	178
Safahat Mehmet Akif Ersoy	180
Cavidname Muhammed İkbal	181
Kendi Gökkubbemiz Yahya Kemal Beyatlı	182
Piyale, Göl Saatleri Ahmet Haşim	183
Hikâyeler Ömer Seyfettin	184
Memleket Hikâyeleri Refik Halit Karay	186
Yaban Yakup Kadri Karaosmanoğlu	187
Hikâyeler Memduh Şevket Esendal	188
Sinekli Bakkal Halide Edip Adivar	190
Han Duvarları Faruk Nafiz Çamlıbel	191
Memleketimden İnsan Manzaraları Nâzım Hikmet Ran	192
Çile Necip Fazıl Kısakürek	193
Yalnızız Peyami Safa	195
Huzur Ahmet Hamdi Tanpınar	196
Kuyucaklı Yusuf Sabahattin Ali	197
Hikâyeler Sait Faik Abasıyanık	199
Esir Şehrin İnsanları Kemal Tahir	200
Bereketli Topraklar Üzerinde Orhan Kemal	201

Midak Sokağı Necib Mahfuz	202
Bütün Şiirleri Orhan Veli Kanık	203
Küçük Ağa Tarık Buğra	204
Gazaba Uğramış Şiirler ve Diğerleri Nizar Kabbani	205
Sisler Bulvarı Attilâ İlhan	206
Gün Olur Asra Bedel Cengiz Aytmatov	208
Ölmeye Yatmak Adalet Ağaoğlu	209
Büyük Saat Turgut Uyar	210
Bütün Yort Savul'lar! Ece Ayhan	212
Sevda Sözleri Cemal Süreya	214
Gün Doğmadan Sezai Karakoç	215
Tutunamayanlar Oğuz Atay	217
Gecenin Öteki Yüzü Füzûzan	219
Çarpılmışlar Rasim Özdenören	220
Bütün Şiirler Cahit Zarifoğlu	221
Ödeşmeler Tomris Uyar	223
Erbain İsmet Özel	224
Sır Mustafa Kutlu	227
Kara Kitap Orhan Pamuk	228
Buzdan Kılıçlar Latife Tekin	229
Dün Korkusu Nihat Genç	230
Hikâyeler Cihan Aktaş	231

2

BATI KLASİKLERİ

DÜŞÜNCE

Devlet Platon	235
Poetika Aristoteles	236
Kitab-ı Mukaddes	238
Varlık ve Öz Thomas Aquinas	239

Hükümdar Machiavelli	240
İncil Çevirisi Martin Luther	242
Devletin Altı Kitabı Jean Bodin	243
Denemeler Michel de Montaigne	244
Denemeler Francis Bacon	245
Leviathan Thomas Hobbes	247
Yöntem Üzerine Konuşma René Descartes	249
Kanunların Ruhu Üzerine Montesquieu	250
İnsan Doğası Üzerine Bir İnceleme David Hume	252
Toplum Sözleşmesi Jean Jacques Rousseau	253
Ansiklopedi Denis Diderot	254
Yargıgücü'nün Eleştirisi Immanuel Kant	255
Tarih Felsefesi Üzerine Düşünceler Johann Gottfried Herder	256
Ruhun Fenomenolojisi Friedrich Hegel	258
Kahramanlar Thomas Carlyle	259
Pozitif Felsefe Dersleri Auguste Comte	261
Korku ve Titreme Søren Kierkegaard	262
Ekonomi Politikiin Eleştirisine Katkı Karl Marx	263
İtalya'da Rönesans Kültürü Jacob Burckhardt	264
İyinin ve Kötünün Ötesinde Friedrich Nietzsche	266
Rüyaların Yorumu Sigmund Freud	267
Genel Dilbilim Dersleri Ferdinand de Saussure	269
Sosyolojik Yöntemin Kuralları Émile Durkheim	270
Hazreti Muhammed ve Charlemagne Henri Pirenne	271
Sosyoloji Yazıları Max Weber	273
Yaşamın Trajik Duygusu Miguel de Unamuno	274
Rönesans İnsanı Lucien Febvre	275
Feodal Toplum Marc Bloch	277
Pasajlar Walter Benjamin	277
Hapishane Defterleri Antonio Gramsci	279
Varlık ve Zaman Martin Heidegger	280

İdeoloji ve Ütopya Karl Mannheim	280
Maddi Uygarlık Fernand Braudel	281
Çağdaş Söylenler Roland Barthes	283
Kelimeler ve Şeyler Michel Foucault	285
Gramatoloji Jacques Derrida	286

EDEBİYAT

İlyada Homeros	291
Dönüşümler Ovidius	291
Roland Destanı	294
Mio Cid Destanı	295
İlahi Komedi Dante Alighieri	296
Soneler Petrarca	297
Decameron Boccaccio	298
Canterbury Hikâyeleri Geoffrey Chaucer	298
Gargantua Rabelais	299
Hamlet William Shakespeare	300
Don Kişot Miguel de Cervantes Saavedra	301
Robenson Crusoe Daniel Defoe	302
Faust Johann Wolfgang Von Goethe	303
Aşk ve Gurur Jane Austen	305
Kırmızı ve Siyah Henri Stendhal	306
Goriot Baba Honoré de Balzac	307
Hernani Victor Hugo	308
Yevgeni Onegin Aleksandr Sergeyeviç Puşkin	310
Monte Kristo Kontu Alexandre Dumas	311
Tales of Mystery and Imagination Edgar Allan Poe	312
Rüzgârlı Bayır Emily Brontë	313
Kötülük Çiçekleri Charles Baudelaire	315
Karamazov Kardeşler Fedor Mihayloviç Dostoyevski	317
Savaş ve Barış Lev Nikolayeviç Tolstoy	318

Hikâyeler Anton Çehov	319
Kayıp Zamanın İzinde Marcel Proust	320
Duino Ağıtları Rainer Maria Rilke	321
Dava Franz Kafka	322
Kantolar Ezra Pound	323
Çorak Ülke T. S. Eliot	324
Şiirler E. E. Cummings	325
Ses ve Öfke William Faulkner	326
Bütün Şiirleri Federico Garcia Lorca	327
Cennetin Doğusu John Steinbeck	329
Cesaret Ana ve Çocukları Bertolt Brecht	330
Godot'yu Beklerken Samuel Beckett	331
Şiirler Dylan Thomas	332
Artemio Cruz'un Ölümü Carlos Fuentes	334
Odun Kesmek Thomas Bernhard	335
Toplu Şiirler Amiri Baraka	336

3

UZAK DOĞU KLASİKLERİ

Upanişadlar	341
Mahabharata Vyasa	341
Ramayana Valmiki	342
Bagavat Gita	343
Dammapada Seçme Konuşmalar	344
Seçme Konuşmalar Konfüçyüs (Kung Fu Zi)	345
Konfüçyüs (Kung Fu Zi) Tao Te Çing	346
Savaş Sanatı Sun Zi	347
Şiirler Li Bai	348
Kelebek Düşleri Başo	350
DİZİN	351

İTHAF VE TEŞEKKÜR

Bu kitabı okuryazarlığım konusunda ufkumu açan ilk insan, ağabeyim Müseyip Arslanbenzer'e ithaf ediyorum.

İlkokul öğretmenim Taliha Alpan ve ortaokul hazırlıktan İngilizce hocam Gülümay Özbay başta olmak üzere, okul hayatımın tamamında bendeki öğrenme, bilme arzusunu kamçılayan pek çok öğretmenim oldu. İlkokul sıralarında gittiğim yaz Kur'an kursunda elifba öğretimimin yanı sıra temel felsefi soruları kendi kendime sorup cevaplamaya çalışmamı sonuna kadar destekleyen ve birçok İslami kaziyeyi sindirmemi sağlayan kaliteli kitaplar armağan eden Harun Özgür hocayı da asla unutamam.

Ailem, çocuklarını okutma konusunda daima ısrarcıydı. Gözümü okuma yazmaya açtığımda elim hemen babamın, ağabeylerimin, ablalarımın kitaplarına uzanmıştır. Fakat mevcut kalıpların dışında özgürce düşünmeye ve kitap okumaya beni asıl yönelten kişi Müseyip ağabeyim oldu. Yirmi seneyi bulan tartışmalarımız zaman zaman çetrefil bir satranç müsabakasını andırmış olsa da sonuçta okumayı, düşünmeyi, bilmeyi kişiliğimin bir parçası haline getirebilmemde asıl rolü oynayan da bu müsabakalardır diyebilirim. Eğer ağabeyim, "klasik" üzerine bir modern risale hüviyetine sahip bu küçük kitabı beğenirse, bunu kendi adıma hem bir mutluluk vesilesi hem de başarı sayacağım. Bu biraz da senin eserin ağabeyciğim...

Bu kitabı ortaya çıkaran fragmanların belli kısmı ilk olarak *Kılavuz* dergisinde yayımlandı. *Kılavuz*'un banisi Eren Safi, dergiyi organize ederken adı “Eskimeyen Kitaplar” olan ve iki sayfa tutacak bir bölüm yazmak gerektiği fikrini ortaya attı. Kim yazacak, ne yazacak derken bu bölümü benim yazmam gerektiğine karar verdik. Şimdi iyi hatırlamıyorum ama fazla gönüllü değildim galiba. Eren konuşur üslupta, kısa ve esprili, okuyucuyu teşvik edecek kısa fragmanlarla eski baskılı kitapları da *Kılavuz*'da tanıtmak istiyordu. Bana biraz belirsiz görünen bir vazifeydi doğrusu. İhale bende kaldı yani.

İlk olarak Akif'in *Safahat*'ını yazdığımı hatırlıyorum. Toplam 308 kelime tutan bu fragmanı yazmak için *Safahat*'ın üçte ikisini bir kere daha okumam yetmedi, tatmin olamadım; Akif ve *Safahat* hakkında önem verdiğim, kitaplığımda bulundurduğum yirmi-yirmibeş kadar kitabı da büyük oranda baştan sona okudum. Hani bir fıkra var ya, “altmış yıl ve yarım saat” diye. Bu kitaptaki Akif fragmanı da 10.000 sayfa ve 308 kelime gibi bir şey oldu. Kitabın pek çok fragmanı için benzerini söyleyebilirim. Klasiklerin eşsizliği burada saklı. Kendisini okuyorsun, etkilendiklerini okuyorsun, etkilediklerini okuyorsun; hakkında çıkan yorumları ve karşı yorumları okuyorsun ilh.

Eren'i beni bu sıkıntılı işe kandırdığı için bu kitabın yarı sahibi gibi görüyorum. Birçok işimizde olduğu gibi, bu kitaba giden yolu da birlikte inşa ettik. Eren Safi'nin tahayyülünün zenginliği benim emekçiliğimle birleşince *Eskimeyen Kitaplar* ortaya çıktı. Eren'e ne kadar teşekkür etsem az.

Hakan Arslanbenzer

İcadiye, Ocak 2017